

Apie kokias teises turite būti informuotas prieš prasidedant apklausai?

1. Teisė į konfidencialią konsultaciją su advokatu ir pagalbą per apklausą

A. Advokatas

- Galite paprašyti, kad būtų susisiepta su jūsų pasirinktu advokatu.
- Jei neturite advokato arba jis negali atvykti, galite paprašyti, kad būtų susisiepta su budinčiuoju advokatu.
- Jei atitinkate tam tikras teisinės sąlygas, teisinė pagalba jums suteikiama visiškai arba iš dalies nemokamai. Galite paprašyti formos, kurioje apibendrinamos šios sąlygos.

B. Išankstinė konfidenciali konsultacija

- Jūs turite teisę į 30 minučių konfidencialią konsultaciją su savo advokatu prieš sekančią apklausą ir per 2 valandas po to, kai buvo kreiptasi į advokatą arba budintįjį advokatą, kuri gali būti pratęsta išimtinu pagrindu apklausiančio pareigūno sprendimu.
- Tokia konsultacija gali būti telefonu arba apklausos vietoje.
- Jei su jūsų advokatu numatyta konsultacija neįvyko per šį 2 valandų laikotarpį, vis dar galėsite konfidencialiai konsultuotis su budinčiuoju advokatu telefonu. Po to gali būti pradėta apklausa.
- Jei jūsų advokatas atvyks vykstant apklausai, jis galės dalyvauti likusiuose procesiniuose veiksmuose.

C. Teisinė pagalba per apklausą

- Jūs turite teisę į konsultaciją su savo advokatu per bet kokią apklausą.
- Jūsų advokatas užtikrins, kad:
 - atsižvelgiama į jūsų teisę tylėti ir į jūsų teisę savęs neinkriminuoti;
 - per apklausą su jumis gerai elgiamasi ir kad nesate varžomas ir jums nedaromas neteisėtas spaudimas;
 - esate informuotas apie savo teises ir kad apklausa vykdoma teisėtai.

Jei jūsų advokatas šiuo klausimu turi kokių pastabų, jis gali nedelsdamas jas įrašyti protokole.

Jūsų advokatas gali paprašyti užduoti konkretų klausimą arba paprašyti, kad būtų apklausiamas konkretus asmuo. Jis gali paprašyti paaiškinti užduodamus klausimus. Jis gali komentuoti tyrimą ir apklausą. Jis negali atsakyti už jus arba trukdyti apklausą.

- Jūs ar jūsų advokatas turite teisę pertraukti apklausą tik vienu atveju – kai reikalinga papildoma konfidenciali konsultacija. Taip pat ir tuo atveju, jei per apklausą paaiškės naujų faktų, jūs galėsite papildomai konfidencialiai konsultuotis su savo advokatu. Tokia konsultacija negali tęstis ilgiau nei 15 minučių.

D. Ar galiu atsisakyti šios teisės

Nesate įpareigotas reikalauti konfidencialios konsultacijos ar advokato pagalbos.

Galite laisva valia atsisakyti šios teisės po to, kai rimtai apsvarstėte:

- jeigu esate pilnametis;
- jei pasirašėte panašų dokumentą ir nurodėte datą;
- jei įmanoma, apklausa gali būti filmuojama. Tai galite aptarti su savo advokatu (taip pat žr. 7 punktą).

Apie šiuos dalykus galite pasikalbėti telefonu su kuriuo nors iš budinčiųjų advokatų.

E. Išimtis

Esant išskirtinėms aplinkybėms arba dėl įtikinamų priežasčių, prokuroras arba tyrimą atliekantis magistras gali nuspręsti apklausos metu nesuteikti teisės į išankstinę konfidencialią konsultaciją su advokatu arba advokato pagalbą. Tokį sprendimą jis privalo pateisinti.

2. Glausta informacija apie pažeidimus

- Jūs turite teisę trumpai susipažinti su pažeidimais, dėl kurių būsite apklausiamas.

3. Teisė tylėti

- Niekada nebūsite įpareigotas save inkriminuoti.
- Nurodę savo tapatybę, galite pasirinkti pateikti pareiškimą, atsakyti į užduodamus klausimus arba tylėti.

4. Teisė kam nors pasakyti, kad esate suimtas

Apie savo suėmimą turite teisę informuoti trečiąją šalį.

Nepaisant to, prokuroras arba tyrimą atliekantis magistras dėl įtikinamų priežasčių gali atidėti etapą, kurio metu tai galima padaryti, tiek laiko, kiek reikia, kad būtų garantuojama, jog tyrimas yra atliekamas sąžiningai.

5. Medicininė pagalba

- Jūs turite teisę į nemokamą medicininę pagalbą, jei jos reikia.
- Taip pat galite paprašyti, kad jus apžiūrėtų jūsų pasirinktas gydytojas. Už tokią apžiūrą turėsite mokėti pats.

Kokias papildomas teises turite per apklausą?

6. Kitos teisės per apklausą

Prieš pradedant apklausą jums turi būti suteikta šiek tiek informacijos. Be glaustos informacijos apie pažeidimus ir teisės tylėti, jums bus pasakyta, kad:

- galite reikalauti, jog visi užduodami klausimai ir jūsų pateikiami atsakymai į juos būtų iš karto registruojami;
- galite pareikalauti pareiškimo raštu arba svarstymo;
- jūsų pareiškimas gali būti naudojamas kaip teisinis įkaltis;
- per apklausą galite naudotis bet kokiais dokumentais, kuriuos turite, nebent apklausa yra nukelta tuo tikslu, kad susirinktumėte dokumentus. Galite paprašyti, kad tokie dokumentai per apklausą arba jai pasibaigus būtų susegti kartu su surašytu protokolu arba padėti saugoti teismo raštinėje.

7. Apklausos filmavimas

- Jei įmanoma, apklausa gali būti filmuojama, kad būtų stebima apklausos eiga.
- Tai nusprendžia apklausą atliekantis pareigūnas, prokuroras arba tyrimą atliekantis magistratas.

8. Apklausos pabaigoje

Apklausos pabaigoje jums bus pateiktas perskaityti apklausos tekstas. Taip pat galite paprašyti, kad jis jums būtų perskaitytas.

Jūsų bus paklausta, ar savo pareiškime norėtumėte padaryti kokių nors pakeitimų arba paaikškinimų.

9. Vertėjo pagalba

- Jei nesuprantate arba nekalbate kalba arba turite klausos arba kalbos sutrikimų ir jūsų advokatas nesupranta arba nekalba jūsų kalba, turite teisę į prisaikdintą vertėją per konfidencialią konsultaciją su savo advokatu. Ši pagalba yra nemokama.
- Jei kalbate kita nei procesinių veiksmų kalba, policija pakvies prisaikdintą vertėją, kuris per apklausą jums padėtų susikalbėti. Tokia pagalba yra nemokama.
- Be to, galite būti pakviestas, kad pats parašytumėte savo pareiškimą savo kalba.

Kiek laiko galite būti sulaikytas?

1. Iš esmės 48 valandas

Jūs galite būti sulaikytas daugiausia 48 valandas.

2. Tyrimą atliekantis magistratas

- Per 48 valandų laikotarpį būsite paleistas arba tyrimą atliekantis magistratas jums skirs kardomąjį kaltinimą. Pastarasis turi jūsų sulaikymo ir arešto orderio išdavimo sprendimo galią.
- Tyrimą atliekantis magistratas šiuo klausimu privalo pirmiausia apklausti jus. Jūs turite teisę, kad jums padėtų jūsų advokatas. Tyrimą atliekantis magistratas privalės išklausti jūsų pastabas arba jūsų advokato pastabas dėl galimo suėmimo.

Teisės į advokatą galite atsisakyti tik tuo atveju, jei esate pilnametis.

- Jei tyrimą atliekantis magistratas išduos arešto orderį, jūs turėsite šias teises:
 - galėsite laisvai bendrauti su savo advokatu;
 - per penkias dienas po arešto orderio išdavimo privalėsite atvykti į uždarą teismo posėdį. Per posėdį galėsite užginčyti savo areštą ir sulaikymą dėl paskirtojo kardomojo kaltinimo;

- dieną prieš uždarą teismo posėdį galėsite peržiūrėti savo bylą;
- išskyrus atvejus, kai jums buvo pateiktas žodinis arešto orderio vertimas, galite reikalauti (raštiško) susijusių arešto orderio pastraipų vertimo, jei nesuprantate kalbos, kuria vedamas procesas. Šiuo tikslu jums reiks pateikti prašymą pirmosios instancijos teismo raštinei per tris dienas nuo arešto orderio pateikimo. Šis vertimas yra nemokamas;
- jūsų advokatas galės suteikti jums papildomos informacijos dėl tolesnės šių procesinių veiksmų eigos;
- jei nesate Belgijos pilietis, turite teisę apie savo sulaikymą informuoti savo šalies konsulato pareigūnus.

Šį jūsų teisių paaiškinimą galite pasilikti sau.